

Ayb
School

Тұлғаны бағдарлай оқыту: мүмкіндіктер мен қауіп- қатерлер. Халықаралық тәжірибеге шолу

Арам Пахчанян,
Атқарушы директор

Білім беру талап-тілектерге сай келмейді

- Зерттеулер көрсеткендей, оқушылардың әртүрлі пәндерге деген қызығушылығы өсе келе өзгеріп отырады
- Оқушылар қызығушылығына қарамастан әртүрлі пәндерден бірдей жоғары нәтижелерге қол жеткізуге міндетті
- Оқушылар сабақта не істеу керектігін толық түсінбейді
- Оқушылардан бойсұну талап етіледі, ал болашақ көшбасшылар мәнін түсінбей, бойсұнғысы келмейді

Мұның шешімін тұлғаны бағдарлай оқыту арқылы табуға болады

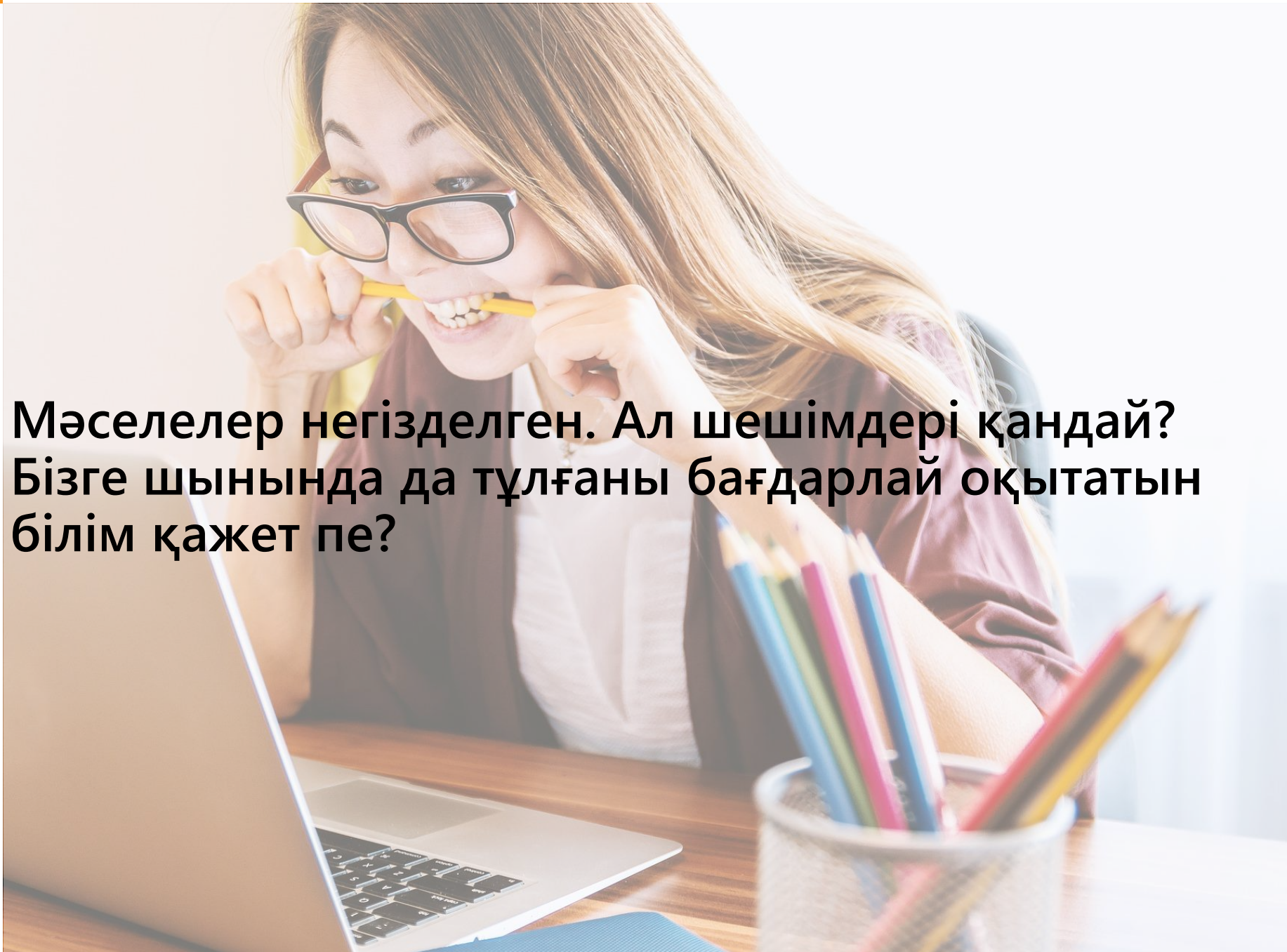
- Оқушылар өздеріне ұнайтын нәрсемен көбірек айналысатын болады
- Олар өз іс-әрекеттерінің мағынасын түсіне бастайды
- Олардың пікірі маңызды болады
- Осының барлығы оқуға деген ынталарын арттырады

«Тұлғаны бағдарлай оқыту» ұғымының мағынасын анықтайық

- Біз бағдарлай оқытуды жеке оқытудан қалай ажыратамыз?
- Тұлғаны бағдарлай оқытудың үш маңызды факторы:
  - Қатысу: оқушы өз білімін анықтау мен қалыптастыруға қатысуы тиіс
  - Мақсатқа бағдарлану: мектеп пен отбасы күтілетін жетістіктерді бірігіп анықтау керек
  - Бұл жеке қызмет емес, бұл – жүйе

Шешімді талап ететін мәселелер

- Өзін-өзі ынталандыру және өзін-өзі реттеу қасиеттері табысы төмен отбасынан шыққан балаларда сирек кездесетін дағдылар
- Жеке мақсаттар ұлттық стандарттарға қайшы келуі мүмкін
- Қоғамдағы бірлік теңсіздікті арттыруы мүмкін
- Білім беруге жағымсыз әсер ететін тұтынушылық көзқарас тудырып, саудаласуға әкеліп соғуы мүмкін
- Мақсатқа бағдарлану көбінесе үстіртін оқытуға ықпал етеді. Оқу өзіндік мақсат болуы тиіс.
- Көптеген оқыту стратегияларын топтарда пайдаланған тиімді, сондықтан тұлғаны бағдарлай оқытуды ақылмен әрі орынды қолданған жөн.
- Кейбір зерттеушілер тұлғаны бағдарлай оқыту үшін әрбір баланың қалай оқитынын байқап, стратегияны әрбір жағдайда жеке қолданған жеткілікті деп санайды.
- Бұл дәстүрлі білімге қарағанда қымбатырақ болар

**Мәселелер негізделген. Ал шешімдері қандай?
Бізге шынында да тұлғаны бағдарлай оқытатын
білім қажет пе?**

Тиімді стратегияларды қарастырайық

- Студенттерді өздерінің **оқу стратегиялары** мен оқу мақсаттарын анықтауға тарта отырып, шығармашылыққа шабыттандыру
- Әсіресе тұрмыс жағдайы нашар отбасыларынан шыққан студенттерге тәлімгерлік пен коучингті барынша қамтамасыз ету қажет. Бейімделу кезеңін анықтау керек. Пәндік мақсаттарға қосымша өзін-өзі дамытуға зейін қою
- Дараландыруды болдырмау үшін, бірлескен оқыту, жобалық тәсілдемелер, метапәндік байланыстарға жағдай жасау
- Ұстаздарға жаңа жағдайларда жұмыс істеуді үйрету
- Оқу бағдарламасын бейімдеу
- Түбегейлі ұйымдастырушылық өзгерістерге дайын болу
- Ата-аналарды дайындау
- Технологияларды белсенді қолдану

Мысал: Швециядағы Kunskapsskolan мектебі

Мысал: Швециядағы Kunskapsskolan мектебі

- Тұтастық тәсілдеме: мектептің бүкіл құрылымы тұлғаны бағдарлай оқыту мақсаттарына себептеседі
- Мақсаттар бүкіл оқу кезеңіне анықталып, кейін жылдар, айлар және апталар бойынша бөлінеді
- Куратор апта сайын жетістіктерді қадағалап отырады
- Барлық материалдарды оқу порталынан табуға болады
- Студенттер күн сайын бірнеше оқу модулінен өтеді, олар – өз бетімен оқу, мұғалімнің көмегімен оқу, әдеттегі сынып жұмысы

Ayb
School

www.aybschool.am